

25

Skärholmen arbetar förebyggande 2015

Rapport om 4 lokala ANDT-
projekt

stockholm.se

Slutrapport för
December 2015

Dnr:2.1/1354-2014
Utgivare: Skärholmens stadsdelsförvaltning
Kontaktperson: Anette Petersson

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	4
2.	Bakgrund	7
3.	Syfte	9
4.	Avgränsning	10
5.	Metod och material	11
6.	Resultatredovisning	12
	Bilagor	17

1. Sammanfattning

Gemensam drogpolicy för grundskolorna i Skärholmen

Stadsdelsförvaltningen har under de senaste åren arbetat med att kompetens höja personal inom, skola, fritid och socialtjänst kring droger, tecken och symptom, möta legaliseringsargument för cannabisanvändning med mera. Detta har skett både lokalt och i samarbete med söderorts stadsdelar. Söderorts samordnare har även tagit fram ett årshjul för utskick till föräldrar runt bland annat droger men även internetanvändning bland unga och goda råd till tonårsföräldrar.

Skärholmens stadsdelsförvaltning har sedan ca 10 år tillbaka en skolpreventionsgrupp (SPG) där skolornas elevhälsoteam i stadsdelen är representerade(exkluderat Alla nationers fria skola). Sammankallande är stadsdelens preventionssamordnare. I detta forum diskuteras skolornas preventiva arbete och utveckling av denna. Här väcktes ett önskemål under 2014 att ha en fungerande drogpolicy. Skolorna frågade varandra vad de hade och det visade sig att det fanns policys som efterlevdes till viss del eller inte alls. Stora bekymmer var tobaksrökningen som ibland var sanktionerat av föräldrarna. Personalen kände sig även osäkra i hur de skulle hantera andra frågor som till exempel misstanke om droger på skolan. De önskade även en mer praktisk policy och checklista som all personal på skolan kände till. Samtliga grundskolor önskade att vi skulle ta fram en gemensam policy och handlingsplan som skulle gälla alla grundskolor i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Denna fråga diskuterades med rektorerna som ansåg att detta var en bra idé.

Under våren 2015 träffades SPG vid fem tillfällen för att diskutera och ta fram en policy. En arbetsgrupp bestående av en representant från en friskola och en kommunal skola samt preventions-samordnaren ansvarade för skrivandet och layout av policyn. Policyn förankrades även med viktiga samarbetspartners som socialtjänst, Maria Ungdom och polis. Den färdiga produkten skickades ut på remiss till samtliga rektorer innan sommarlovet. Alla rektorer godkände policyn i september 2015. Preventionssamordnaren bjöds in på ett rektorsmöte/skolledarmöte för de kommunala skolorna 21 september då drogpolicyn beslutades och där vikten av implementering diskuterades. Samtliga kommunala skolor skulle under hösten 2015 informera om policyn på arbetsplatsträffar och sedan informera föräldrar och elever. Skolorna kommer även ta fram en information gällande skåpen, att det är skolans egendom som eleverna får disponera när de är i skolan. Detta som ett komplement till policyn. Friskolorna kommer också att implementera

policyn på samma sätt. Arbetet kommer att följas upp under våren 2016.

Preventionsprofilen för fältassistenter i Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning har idag fem stycken fältassistenter som arbetar med barn och unga i området. Gruppen har förändrats över tid och de mest erfarna fältassistenterna har slutat eller fått andra arbetsuppgifter. Utifrån detta beslöts i samverkan med deras enhetschef att göra en satsning på en kompetenshöjning av risk-och skyddsfaktorer samt prevention för denna grupp. Den planering som gjordes var att de skulle få göra preventionsprofilen för fältverksamhet samt få en introduktion runt prevention.

Gruppen fick på ett APT¹, introduktion om prevention och Preventionsprofilen genomfördes via enkät i programmet Esmaker.

Resultatet presenterades på en planeringsdag under april 2015. Då genomfördes även en del samarbetsövningar samt information om hur stadsdelsdirektörerna och polisen i söderort ser på fältverksamheten. Planen var att fältverksamheten ska välja ut frågor tillsammans med sin chef att arbeta vidare med under 2015 som en kvalitetssäkring av sitt arbete. Detta har tyvärr inte skett då det under 2015 har slutat fler fältassistenter och gruppen har inte blivit helt stabil vilket gör att arbetet med preventionsprofilen behöver följas upp och förstärkas under våren 2016 när nya anställningar är klara.

Samarbete med somaliska föräldraforum (SFFS) runt att bygga upp nattvandring/föräldravandring

Skärholmens stadsdelsnämndsområde har höga otrygghetssiffror och har under flera år försökt att stimulera föreningar och skolor till att organisera nattvandring. Vi vet att det behövs fler vuxna på gator och torg på kvällar och helger i vårt område och det torde ha en god effekt på känslan av otrygghet hos övriga invånarna i stadsdelen.

SFFS är en socialt aktiv förening i Skärholmen. De har skrivit flera medborgarförslag till förvaltningen och har även under 2014/2015 erbjudit en bred verksamhet för barn och unga i Skärholmen. I samtal med dem framkom att var intresserade av att starta upp nattvandring/föräldravandring. De önskade stöd från

¹ Arbetsplatsträff

stadsdelsförvaltningen i form av utbildning och jackor. De ville utbilda 10 stycken medlemmar i föreningen.

Planeringen runt genomförandet av detta gjordes under senvinter/våren 2015. Den första utbildningsinsatsen var ett möte med polis och fältassistenter samt preventionssamordnare om förhållningssätt och befogenheter när föreningen nattvandrar. Innan sommaren hölls även ett möte med polisens gatulangningssektion där föreningen fick möjlighet att prata om droger, tecken samt även lukta på och se droger. I slutet av juni fick föreningen västar med tryck som de kan ha när de vandrar. De började sina vandringar under sommaren och genomförde sex stycken. Under augusti månad fick föreningen utbildning genom Previa² i Hjärt- och lungräddning samt krishantering och hot och våld. Under senvintern fick de även varma jackor med tryck på (SFFS och Stockholms stad). I september tilldelades 11 medlemmar i SFFS diplom för nattvandring. Vi hade även en uppföljande träff då föreningen hade genomfört 10 nattvandringar och skrev en gemensam lokal överenskommelse med föreningen med en löptid till och med 30 juni 2016. Arbetet kommer följas upp under 2016.

**Fortsätta utveckla arbetssätt och metoder i det trygghets-
skapande arbetet i Vårberg och andra centrum (kartlägga och
utforma aktiviteter både enskilda och gemensamma t.ex.
grannsamverkan, bättre skalskydd, mer uppsökande verk-
samhet)**

Under sex veckor i februari och mars 2015 anställdes två uppsökare för att studera och kartlägga situationen i Vårberg med fokus på 12-18 åringar men med observationer om vad som sker i centrumet utifrån allas olika perspektiv.

Uppsökarna arbetade i par och schemalades olika tider på dygnet och veckodagar. Deras uppdrag var att skapa sig en bild över problematiken i Vårberg för målgruppen barn och ungdomar (kartläggning på grupp-nivå). Deras uppdrag var även att identifiera individer i behov av stöd samt länka dem vidare till lämplig insats. De förde loggbok över vad som skedde i området. Preventionssamordnaren och enhetschefen för Resursenheten hade avstämningsmöte med de två personerna ca 1 ggr/vecka. I denna rapport framkom att situationen i Vårberg hade lugnat ner sig. Åtterrapporering gjordes till BRÅ i maj 2015. Sammanfattningsvis rapporterar de att centrum är lugnt efter gemensamma insatser från polis, SDF, fastighetsägare dock kvarstår problemet med EU emigranter. Polisen såg också positivt på att det numera finns

² Skärholmens stadsdelsförvaltnings företagshälsovård

ordningsvakter i centrum som också bidrar till en positiv utveckling av Vårbergs centrum.

Projektet såg dock att det fanns fortsatta svårigheter med ungdomshäng i våra centrumområden och arbetade med att försöka ta fram bra rutiner hur vi ska agera när det blir oroligt.

Resultatet blev;

- Anmäla till polis och socialtjänst vid oro
- Fortsätta föra fram information och snabbt sammankalladaktiga aktörer
- Tipsa polisen går att göra anonymt och ge information till Preventionssamordnare Anette Petersson, anette.petersson@stockholm.se
- Ge nycklar och tillträde till polisen om oroligheter sker i källarutrymmen med mera
- Initiera grannsamverkan, genom att inspirera hyresgästerna via fastighetsägarna.
- Önskan om att nattvandrarerna skickar sms när de är i tjänst
- Utsättningar med fältassistenter, nattvandrare och polis bör återupptas.

Under året har stadsdelsförvaltningen och polisen även arbetat aktivt med grannsamverkan tillsammans med bostadsbolagen i flerfamiljshus. En utbildning av polisens volontärer hölls även för att de skulle kunna knacka dörr och informera på gårdsfester mm om grannsamverkan.

Vi har även utvecklat våra medborgarmöten som är en form av medborgardialog med inriktning på trivsel och trygghet.

Under året har även rutiner tagits fram runt illegala bosättningar tillsammans med polisen och fastighetsägarna.

2.Bakgrund

Gemensam drogpolicy för grundskolorna i Skärholmen

Under 2014 erbjöds alla grundskolor i området en föreläsning runt Droger, tecken och symptom samt motargument runt legalisering av cannabis. Detta ledde till att samtliga grundskolor ville göra en gemensam drogpolicy i stadsdelen. I dagsläget finns en etablerad

grupp "Skolpreventionsgruppen" där skolornas elevhälsoteam ingår. Den sammankallas av preventionssamordnaren. Denna grupp kom att utgöra en grund till arbetet med drogpolicyn. Ett gediget arbete ska läggas ner på implementeringen och delaktigheten så att detta inte blir en "papperprodukt"

Preventionsprofilen för fältassistenter i Skärholmen

Preventionsprofilen är ett sätt att utifrån kunskapsbaserade risk- och skyddsfaktorer diskutera hur verksamheten arbetar med att förebygga antisocialt beteende och på sikt användning av droger (tobak, alkohol och narkotika) och kriminalitet bland unga. Syftet är att ge enheten möjlighet att se över det förebyggande arbetet och hur riskbeteenden uppmärksammas. Vad gör vi, vad kan vi göra och vad kan vi inte göra? Vad kan vi göra mer/mindre av? Finns det saker vi inte ska göra?

Under 2015 planerades att arbeta med att stärka fältassistenterna i deras arbete med risk och skyddsfaktorer. Det hade anställts ett par nya fältassistenter och Preventionsprofilen kunde vara ett bra sätt att skapa en gemensam värdegrund och kunskapsgrund att stå på. Tanken/planeringen var att de skulle fortsätta arbeta efter denna profil även fortsättningsvis.

Samarbete med somaliska föräldraforum (SFFS) runt att bygga upp nattvandring/föräldravandring

Stadsdelen har ett nära samarbete med Somaliska föräldraforum. Vi såg ett behov av att starta upp nattvandring/föräldravandring i området för att öka vuxennärvaron på gator och torg under kvällar och helger. Somaliska föräldraforum hade uttryckt en vilja att nattvandra/föräldravandring men ville ha stöd och utbildning från stadsdelsförvaltningen. De ville gärna arbeta tätt ihop med våra fältassistenter och polisen.

Fortsätta utveckla arbetssätt och metoder i det trygghets- skapande arbetet i Vårberg och andra centrum (kartlägga och utforma aktiviteter både enskilda och gemensamma t.ex. grannsamverkan, bättre skalskydd, mer uppsökande verksamhet)

Trygghetsmätningen 2014 visade att Vårberg är och har varit vårt största problemområde på många variabler under flera år. Vi har försökt att samla krafter i Vårberg tillsammans med polis under

2014 men uppfattningen om vad som sker där var inte förändrad. Under februari och mars 2015 planerades att anställa två uppsökare i Vårberg för att kartlägga hur det egentligen ser ut där och vad som sker. BRÅ och stadsdelen fick in varierande bilder av området, från att det är akut till att läget är under kontroll. Vi behövde med hjälp av en gemensam kartläggning ta beslut om hur vi gemensamt kunde arbeta för att förändra situationen i Vårberg och andra centrumområden och öka känslan av trygghet. Parallellt med planerade vi att samla berörda aktörer för att gemensamt se vad var och en kan göra i sin egen verksamhet organisation samt vad vi kan göra gemensamt. Detta behöver även ingå i förberedelserna för en samverkansöverenskommelse med polisen och eventuella medborgarlöften.

3. Syfte

Gemensam drogpolicy för grundskolorna i Skärholmen

Att alla skolor får en gemensam drogpolicy som innefattar hela ANDT³ arbetet. Detta gör det likvärdigt för eleverna oavsett i vilken grundskola de går i stadsdelen. Drogpolicyn kommer att innehålla ANT⁴ i första hand och även E-cigarett. Det kommer att finnas med en checklista/handlingsplan för vad som ska göras när oro finns.

Preventionsprofilen för fältassistenter i Skärholmen

Att hitta en gemensam syn på risk och skyddsfaktorer för fältverksamheten och en möjlighet för dem att kvalitetssäkra sitt arbete med hjälp av Preventionsprofilen.

Samarbete med somaliska föräldraforum(SFFS) runt att bygga upp nattvandring/föräldravandring

Öka vuxennärvaron i stadsdelsnämndsområdet med goda vuxna förebilder som vet hur de ska agera i olika situationer och vad de kan hänvisa medborgare. Föreningens delaktighet i området ökar samtidigt.

³ Alkohol, narkotika, doping och tobak

⁴ Alkohol, narkotika och tobak

**Fortsätta utveckla arbetssätt och metoder i det trygghets-
skapande arbetet i Vårberg och andra centrum (kartlägga och
utforma aktiviteter både enskilda och gemensamma t.ex.
grannsamverkan, bättre skalskydd, mer uppsökande verk-
samhet)**

Öka tryggheten i Vårberg och andra stadsdelsområden för medborgarna och få fler aktörer delaktiga och ta ansvar i detta. Kunna ta fram bra och kunskapsbaserade arbetsmetoder för aktörerna som finns i Vårberg. Detta arbete ska även vara en pusselbit i det fortsatta arbetet med samverkansavtal och medborgarlöften

4. Avgränsning

Gemensam drogpolicy för grundskolorna i Skärholmen

Alla nationers fria skola i Skärholmen är inte med i framtågandet av policyn då de inte är intresserade av samverkan med stadsdelsförvaltningen och de andra skolorna. De ingår inte heller i skolpreventionsgruppen.

Preventionsprofilen för fältassistenter i Skärholmen

Ingen hela gruppen deltog

Samarbete med somaliska föräldraforum (SFFS) runt att bygga upp nattvandring/föräldravandring

10-11 medlemmar i föreningen utbildades för att sedan förmedla kunskapen till resten av medlemmarna som är intresserade av att nattvandra.

Fortsätta utveckla arbetssätt och metoder i det trygghets- skapande arbetet i Vårberg och andra centrum (kartlägga och utforma aktiviteter både enskilda och gemensamma t.ex. grannsamverkan, bättre skalskydd, mer uppsökande verksamhet)

Startade med Vårbergs centrum men övergick sedan till centrumområden i stadsdelen.

5. Metod och material

Gemensam drogpolicy för grundskolorna i Skärholmen

Skolpreventionsgruppen träffades regelbundet under vårterminen 2015 för att ta fram ett förslag på policy. I arbetet var även skolans samarbetspartners socialtjänst och polis inbjudna. Grunden till policyn var skolornas egna dokument och input från hur bland annat Ekerö kommun arbetat med detta. När policyn var skriven skickades den på remiss till skolledning, polisen och socialtjänsten. Policyn skulle sedan förankras på en gemensam konferensdag för alla våra skolors skolledningar och elevhälsoteam. Detta blev inte av då skolledarna inte prioriterade detta utan ansåg att det räckte med en remissomgång. Preventionssamordnaren träffade samtliga rektorer och beslutade om att denna policy och handlingsplan ska gälla. Då diskuterades även vikten av implementering hos personal, föräldrar och elever. Detta arbete kommer att följas upp under VT 2016.

Preventionsprofilen för fältassistenter i Skärholmen

Fältassistenterna fick en föreläsning om risk och skyddsfaktorer, de skulle sedan arbeta gemensamt runt hur de kan eliminera vissa riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer i sitt arbete. Vi planerade sedan att använda Preventionsprofilen som verktyg. Fältassistenterna fick svara på de frågor som fanns i enkäten via programmet Esmaker (se bilaga 2). Preventionssamordnaren sammanställde sedan resultatet. Deras chef och gruppen skulle gemensamt välja ut vilka frågor/områden de vill arbeta vidare med under 2015. Preventionsprofilen gav även en möjlighet att följas upp år från år och kvalitetssäkra arbetet. Resultatet presenterades på en planeringsdag tillsammans med samarbetsövningar och information om hur stadsdelsdirektörerna och polisen i söderort såg på fältassistenterns arbete. Här diskuterades även vilka frågor som skulle fokuseras på i preventionsprofilen.

Samarbete med somaliska föräldraforum (SFFS) runt att bygga upp nattvandring/föräldravandring

Vi kommer att stödja nattvandringen via våra fältassistenter och preventionssamordnare samt polis efter genomgången utbildning. Föreningen fick utbildningar i att hantera olika situationer de kan möta när de rör sig ute på gator och torg. Första hjälpen, lung- och hjärträddning, konflikthantering, vad händer i området, vart vänder jag mig om jag ser någonting, rättigheter och skyldigheter. Vi hade uppföljningsmöten med dem under året samt att vi gjorde en

överenskommelse att de är ute minst 20 ggr/år. Resultatet av detta kan vi eventuellt mäta mot stadens medborgarundersökning 2016 för att se om våra resultat runt trygghet blir bättre

Föreningen utsåg tio representanter som kommer att vara med ute på kvällar och helger när nattvandring/föräldravandringen sker. Föreningens tio representanter erbjöds olika föreläsningar innan sommarlovet 2015 som ger dem en större säkerhet och trygghet när de var ute på gator och torg. Föreläsningarna planerades och schemalades tillsammans med föreningen. En annan viktig information var vad de vänder sig om någonting händer och anmälan till socialtjänsten. Stadsdelen kommer att ha fortsatt uppföljning med föreningen utifrån eventuellt ytterligare stöd de kan behöva. Nattvandringarna/vuxenvandringarna ges möjlighet att delta på de utsättningar som fältverksamheten har i stadsdelen på fredagar samt även delta i gemensam utsättning i Söderort. Vandringarna kommer även att utrustas med västar/jackor när de vandrar så att medborgarna känner igen dem och kan vända sig till dem om de har frågor.

**Fortsätta utveckla arbetssätt och metoder i det trygghets-
skapande arbetet i Vårberg och andra centrum (kartlägga och
utforma aktiviteter både enskilda och gemensamma t.ex.
grannsamverkan, bättre skalskydd, mer uppsökande verk-
samhet)**

Under 2015 kommer vi troligen att hitta flera olika metoder att pröva i Vårberg som innefattar en eller flera aktörer. Det kan till exempel handla om att få igång grannsamverkan, involvera medborgarna och föreningar i större omfattning i området, hitta nya samverkansformer mellan kommun, polis och fastighetsägare mm. Vi planerade även in att göra ett studiebesök/resa till ett område med liknande utmaningar. Detta hann vi inte med under 2015 men planerar att genomföra under 2016.

6. Resultatredovisning

Gemensam drogpolicy för grundskolorna i Skärholmen

Det finns en gemensam framtagna policy och handlingsplan som gäller för stadsdelens alla skolor (se bilaga 1). Den är implementerad hos skolläda och elevhälsa. Polisen, Maria ungdom och

socialtjänsten känner till den. Övrig skolpersonal, föräldrar och elever kommer att få information om den under VT 2016.

Preventionsprofilen för fältassistenter i Skärholmen

Information och kompetenshöjning har getts till hela fältverksamhetsgruppen. Det framkom i preventionsprofilen att det saknades samsyn i gruppen runt vissa frågor. Detta gav gruppen en bra start att arbeta vidare med under året.

Då det har varit personalomsättning i gruppen så behövs det ny påfyllning av kompetens och arbete med samsyn. Detta får ske våren 2016, då förhoppningsvis gruppen återigen är stabil. Planeringen är att genomföra en ny preventionsprofil under våren 2016.

Samarbete med somaliska föräldraforum(SFFS) runt att bygga upp nattvandring/föräldravandring

Elva stycken medlemmar i SFFS är utbildade nattvandrare. De är stolta över sitt arbete i stadsdelen och har höjt sin kompetens. Det har i dagsläget vandrat 12 gånger och har åtagit sig 20 stycken vandringar till sommaren 2016. Vid utvärderingen efter tio vandringar uttrycker föreningen att det känns bra. Föreningen har lärt känna folk i området och har ökat sitt nätverk med bland annat polis och lugna gatan. De har upptäckt nya ställen i området och vet mer vad som händer i samhället. Vid utvärderingen hade föreningen lagt ner 46 timmar på vandring. 30-40 medlemmar från föreningen har varit aktiva i vandringarna och fler är intresserade. De vandrar minst tre personer/gång och har alltid två utbildade medlemmar med sig. Oftast har de delat upp kvällen i två pass (17:00-20:00 och 20:00-23:00) De känner att de gör en skillnad i stadsdelen. Stadsdelen har även skrivit en lokal överenskommelse med föreningen (se bilaga 6) runt nattvandringen. De har även uppmärksammats i lokalmedia vilket innebär att fler medborgare känner till dem. Nattvandringen kommer även att lyftas fram i den Familjeguide som skickas ut till samtliga hushåll med barn upp till 15 år i stadsdelsnämndsområdet (4060 stycken).

Fortsätta utveckla arbetssätt och metoder i det trygghets- skapande arbetet i Vårberg och andra centrum (kartläggning och utforma aktiviteter både enskilda och gemensamma t.ex. grannsamverkan, bättre skalskydd, mer uppsökande verk- samhet)

Grannsamverkansarbetet med Wonna de Jong fastigheter, Stena fastigheter och Stockholms hem i flerfamiljshus intensifierades

under 2015. En utbildning av polisens volontärer för att informera om grannsamverkan genomfördes. Polisen och stadsdelen har erbjudit skolorna diskussioner om att förbättra skalskyddet för att minska inbrottsrisken i skolorna då den ökade i området.

En handlingsplan runt illegala bosättningar har tagits fram tillsammans med polis och fastighetsägarföreningen. Under våren har stadsdelen haft regelbundna möten försökt ta fram en strategi runt oroligheter i centrumområden,

Resultatet blev;

- Anmäla till polis och socialtjänst vid oro
- Fortsätta föra fram information och snabbt sammankallad aktörer
- Tipsa polisen går att göra anonymt och ge information till Preventionssamordnare Anette Petersson, anette.petersson@stockholm.se
- Ge nycklar och tillträde till polisen om oroligheter sker i källarutrymmen med mera
- Initiera grannsamverkan, genom att inspirera hyresgästerna via fastighetsägarna.
- Önskan om att nattvandrarerna skickar sms när de är i tjänst
- Utsättningar med fältassistenter, nattvandrare och polis bör återupptas.

När det gäller bostadsbyggande i Skärholmsområdet planeras 4000 nya bostäder att byggas. Stadsdelsförvaltningen har tillsammans med polisen och fastighetsägarföreningen påbörjat arbetet med en checklista vid nybyggnation som inrymmer trygghetsaspekter.

Stadsdelsförvaltningen har även förbättrat strukturen på våra medborgarmöten för att få fler besökare och högre delaktighet samt bättre återkoppling. Under hösten har vi även arbetat med ett närmare samarbete med polisen runt gemensamma aktiviteter och utbildningar för främst polisens personal.

Slutsatser och förslag

Gemensam drogpolicy för grundskolorna i Skärholmen

Utvecklingsområdena är att grundskolorna i området skulle kunna skapa mer gemensamma dokument runt frågor som berör dem alla och är svåra. Skolpreventionsgruppen utgör en bra grund för detta.

Framgångsfaktorer var att det redan fanns en befintlig grupp bestående av personal från elevhälsan som gemensamt kunde definiera ett bekymmer. Det var även ett prestigelöst förhållningssätt från samtliga aktörer

Utmaningarna är att få denna policy och handlingsplan implementerad ordentligt hos föräldrar, elever och inte minst skolpersonal.

Slutsatser och förslag:

Denna policy och handlingsplan är väl genomarbetad. Samtliga skolors elevhälsa och skolläring känner till den. När produkten nu finns är det viktigt att den följs upp och revideras årligen vilket sker i skolpreventionsgruppen efter varje läsår.

Preventionsprofilen för fältassistenter i Skärholmen

Framgångsfaktorer är att fältverksamheten kan tydligt se att dessa frågor berör dem och vikten av att arbeta förebyggande är stor.

Utmaningarna är att fältverksamheten fortsatt har preventionsprofilen med i sitt års hjul över verksamhetsutveckling och arbetar med frågorna som de väljer för året. Detta handlar om implementering och behöver fungera oavsett personalomsättningar.

Slutsatser och förslag: Det är viktigt att följa upp denna preventionsprofil och få verksamheten att känna att de är de som äger materialet. Resultatet och kvalitetssäkringen av deras arbete behöver de se och förstå att det gynnar dem i sin dagliga verksamhet med barn och unga. Det är viktigt att med jämna mellanrum fylla på kompetensen runt risk och skyddsfaktorer samt prevention i denna målgrupp.

Samarbete med somaliska föräldraforum(SFFS) runt att bygga upp nattvandring/föräldravandring

Utvecklingsområdena är att utveckla samarbetet ännu mer med det civila samhället och föreningarna. De är ofta goda ambassadörer i området och har lättare att nå målgrupper och individer som kommunen inte når. Vi ser stora möjligheter att utveckla samarbetet med SFFS i andra viktiga frågor framöver.

Framgångsfaktorer i detta arbete har varit föreningens brinnande engagemang i frågor som rör lokalsamhället och att de kan vara med och påverka samt att stadsdelsförvaltningen är lyhörd och tar in deras synpunkter.

Utmaningarna har handlat om att mer tid än förväntat har lagts på att överbrygga kulturella skillnader/tolkningsföreträden.

**Fortsätta utveckla arbetssätt och metoder i det trygghets-
skapande arbetet i Vårberg och andra centrum (kartlägga och
utforma aktiviteter både enskilda och gemensamma t.ex.
grannsamverkan, bättre skalskydd, mer uppsökande verk-
samhet)**

Utvecklingsområdena är att göra en än bättre kartläggning till-
sammans med polisen och andra aktörer under 2016. Detta kom-
mer att ske i samband med framtagandet av samverkansavtalet.
Detta kommer även ske med medarbetardialog och medborgardia-
log vilket gör att fler individer ges möjlighet att lyfta fram sin syn
på vad som behöver göras utöver den statistik som redan finns.
Framgångsfaktorer är bl.a. att Skärholmen sedan många år har en
god samverkan med olika aktörer via BRÅ och andra samver-
kansforum. Vi har även medborgardialog i form av medborgarmö-
ten

Utmaningarna har under 2015 varit att

-Polismyndigheten har omorganiserats och det har varit svårighet-
er i hur rollerna ska se ut och en förvirring har rått under året. Det
har varit svårt att veta vem som ska ansvara för kartläggningsar-
bete med mera. Detta har börjat klarna under november/december
2015 vilket medfört att vi inte kunnat genomföra detta delprojekt
som planerat. Arbetet med detta kommer dock att fortsätta pågå
under 2016.

- Vårbergs centrum har bytt ägare vilket gjort att vi inte kunnat
planera någonting tillsammans med de nya ägarna innan allt blir
klart med ägarförhållandena.

-Vi planerade bland annat att göra ett studiebesök/resa gemensamt
med de nytillträdde kommunpoliserna. Detta var dock inte görligt
då dessa inte tillsattes förrän okt/nov 2015.

- Få igång grannsamverkan i flerbostadshus, det har inte fungerat
särskilt väl i Skärholmen tidigare men vi kan nu se att vi har på-
börjat en bra process med fastighetsägarna runt detta.

Slutsatser och förslag:

Att samarbeta runt dessa frågor är nödvändigt. Ingen organisation
eller verksamhet kan göra detta själv utan det behöver ske i sam-
verkan. Vi behöver även ha en områdesbevakning vilket gör att vi
inte behöver uppfinna allt själv utan kan ta hjälp av andra och vad
de har provat men vara noggrann med att lokalanpassa efter Skär-
holmens behov.

Bilagor

- 6.1. Drogpolicy för grundskolorna i Skärholmens stadsdelar
- 6.2. Preventionsprofilsfrågorna
- 6.3. Nattvandringsrapport
- 6.4. Diplom
- 6.5. Lokala överenskommelsen (LÖK)
- 6.6. Vad de SFFS åtar sig
- 6.7. Vårbergs rapport

Drogpolicy för grundskolorna i Skärholmens stadsdelar

i samarbete med polis, Maria Ungdom och socialtjänsten.

**Stockholms
stad**

Internationella

Engelska Skolan

Västerholms Friskola
Kunskapens resa

**Bredängsskolan
Slättgårdsskolan
Sätraskolan
Lillholmsskolan
Söderholmsskolan**

Varför en policy och handlingsplan?

Under de senaste åren har samhället ägnat mer resurser på tobaksanvändning och narkotikaanvändning bland unga i Stockholm. Av den narkotika som används är cannabis det dominerande preparatet. Att tidigt upptäcka och vidta rätt åtgärder är avgörande för hur vi lyckas skydda en ungdom som börjat använda tobak och droger, från en fortsatt negativ utveckling. För att göra detta krävs kunskap och handling. Trots att tobak och narkotikaanvändningen inte minskat är alkohol fortfarande den vanligaste drogen bland ungdomar.

Denna policy och handlingsplan syftar till att vägleda skolpersonal i hur de ska agera vid oro, misstanke eller kännedom om att en elev använder droger. Policyn och handlingsplanen har arbetats fram av skolornas elevhälsoteam och preventionssamordnaren i Skärholmen.

Definition av droger

I denna handlingsplan definieras följande preparat som droger: alkohol, tobak, narkotika, narkotikaklassade läkemedel som tas utan läkares ordination, lösningsmedel som sniffas och drivmedel som inandas (i handlingsplanen kallas det för "boffning"), dopningspreparat och så kallade nätdroger.

Misstanke, oro eller kännedom

En misstanke eller oro om att en elev missbrukar droger kan uppstå på grund av olika saker. Beteendeförändringar, synliga attribut, rykten, skolfrånvaro, elevens egna berättelser, "magkänsla hos personal" m.m. kan vara tecken på drogmissbruk hos eleven. Det är viktigt att all oro eller misstankar tas på allvar och följs upp, så att det kan leda fram till kännedom.

Telefonnummer

Maria Ungdom ¹	08-508 437 10
Polis	
Pågående brott	112
Lokalpolisområde Skärholmen	010-564 23 49
Socialtjänsten	
Mottagningsenheten	08-508 248 54

¹ Maria Ungdom är specialister på att hjälpa ungdomar med problem som är kopplade till alkohol och droger. De erbjuder även rådgivning

Handlingsplanen utgår ifrån följande lagstiftningar

- Skollagen
- Hälso- och sjukvårdslagen
- Socialtjänstlagen
- Förvaltningslagen
- Föräldrabalken
- Lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
- Offentlighets- och sekretesslagen

Följande aktörer har lämnat synpunkter på innehållet i planen

- Maria Ungdom
- Lokalpolisområde Skärholmen
- Samtliga grundskolor i Skärholmen

Policy

Skolans inställning är att elever inte ska befatta sig med någon typ av drog, därför benämns alla former av droganvändning bland unga som missbruk.

- Vi eftersträvar tidig upptäckt av barn och unga som riskerar att fara illa, med adekvata insatser som följd.
- Vårdnadshavares godkännande och medverkan ska alltid eftersträvas.
- Frivillighet kring alla föreslagna åtgärder ska alltid eftersträvas när det är möjligt.
- Alla samhällets stödresurser som finns för att hjälpa barn och unga att bryta ett missbruk ska involveras.
- I alla narkotikarelaterade frågor (oro, misstanke eller kännedom) ska socialtjänsten och polisen informeras.
- I alla drogrelaterade frågor (förutom tobak), eftersträvas att eleven och vårdnadshavare får kontakt med Maria Ungdom.
- Anmälan till socialtjänsten görs i första hand av rektor men all personal har anmälningsplikt och ansvar för att uppmärksamma problem. Anmälan innebär att skolan står för sin oro över att eleven far illa, men det är socialtjänstens uppgift att utreda samt att bedöma elevens situation och behov.

Handlingsplan

Handlingsplanen beskriver hur vi agerar i olika situationer då vi känner oro, misstänker eller har kännedom om att en elev missbrukar droger. Skolans och övriga aktörers handlingsmönster vid oro, misstanke eller kännedom skiljer sig åt beroende på elevens ålder samt ifall drogen är narkotikaklassad. Handlingsplanen är därför strukturerad efter dessa förhållanden. Handlingsplanen visar endast handlingsmönster där omedelbar fara för hälsa och liv, inte föreligger. Vid akut fara för hälsa och liv ska alltid sjukvårdspersonal tillkallas. Ring 112 och kontakta vårdnadshavare.

Främjande insatser

Insatser med främjande arbete i syfte att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer. Detta sker genom ständigt förbättringsarbete inom följande områden:

- Goda relationer mellan elever och vuxna.
- Trygg och säker skolmiljö.
- Samverkan med föräldrar.
- Hög närvaro i skolan.
- Elevers sociala kompetens.
- Kvalitet i undervisningen.
- Samverkan mellan skolor och andra aktörer i samhället.

Förebyggande åtgärder

- Information till föräldrar och elever om skolans drogpolicy och handlingsplan inför skolstart.
- Hälsosamtal åk 4 och 8.
- ANDT-frågor ges utrymme i undervisningen.
- Samverkan med Skärholmens stadsdelsförvaltning, socialtjänst, Maria Ungdom, polis samt andra samverkanspartners.
- Policyn uppdateras/revideras årsvis i skolpreventionsgruppen: vid läsårets slut.

Vid användning av tobak

- Uppmärksamma problemet och prata med eleven om riskerna med tobaksanvändning och att Ni kommer att ringa och informera vårdnadshavare. Försök även att få eleven att tala om vart de köpt eller fått tag på cigaretterna och lämna över informationen till stadsdelsförvaltningen eller www.tipsaombrister.se.
- Mentor ringer skyndsamt till vårdnadshavare och gör dem uppmärksamma på att eleven har använt tobak. De informerar även om att i tobakslagen finns en 18 års gräns för att få köpa tobak, att det är rökfri skoltid och skolgårdar. Rökning är en riskfaktor och unga människor blir snabbare beroende än vuxna. Det är även en högre risk för annat form av missbruk. Fråga även vad de fått pengar till cigaretter ifrån då de är kostsamma.
- Mentor informerar elevhälsoteamet.
- Mentor skall fortsatt informera vårdnadshavare och elevhälsoteamet om eleven fortsätter att använda tobak eller om oron/misstanken kvarstår att det sker. Elevhälsoteamet tar ställning till hur skolan fortsatt ska agera.

Vid alkoholpåverkan

- Personal som uppmärksammar att en elev är påverkad ska informera rektor. Vårdnadshavare kontaktas omedelbart.
- Eleven omhändertas på ett betryggande sätt och avvisas från skolan med sin vårdnadshavare.
- Elevhälsopersonal och mentor informeras.
- Vid grav påverkan (eleven ej kontaktbar/medvetslös) kontaktas akutsjukvård. Ring 112 samt vårdnadshavare.
- Anmälan sker **alltid** till socialtjänsten (Socialtjänstlagen 14 kap 1 §) föräldrarna informeras.

Vid sniffnings- och boffningspåverkan

- Personal som uppmärksammar att en elev är påverkad ska informera rektor. Vårdnadshavare kontaktas omedelbart.
- Vid kännedom om sniffnings- och boffningsrus ring ambulans. Vid boffning är eleven **alltid** i behov av uppsikt/vård. OBS detta gäller även om tecken på fara för liv och hälsa inte kan noteras. Tillståndet kan förvärras väldigt snabbt. Ring 112.
- Informera vårdnadshavare om att ambulans har tillkallats.
- Eleven omhändertas på ett betryggande sätt och avvisas från skolan med sin vårdnadshavare om eleven inte omhändertagits av hälso- och sjukvårdspersonal.
- Elevhälsopersonal och mentor informeras.
- Anmälan sker **alltid** till socialtjänsten (Socialtjänstlagen 14 kap 1 §) föräldrarna informeras.

Vid misstanke om användning av droger

Personal som har oro eller misstanke att en elev använder droger ska:

- Vid oro eller misstanke att en elev använder droger kontaktas rektor omedelbart.
- Rektor bedömer vem eller vilka som agerar vid kontakt med vårdnadshavare, socialtjänst och eventuellt polis.
- Samtal med vårdnadshavare gällande misstankar skall genomföras skyndsamt.
- Skolan hänvisar till Maria Ungdoms verksamhet.
- Anmälan sker **alltid** till socialtjänsten (Socialtjänstlagen 14 kap 1 §) och föräldrarna informeras.

Vid misstanke om alkohol eller droger i skolan

- Polis kontaktas då detta är ett pågående brott.
- Elev samt vårdnadshavare kontaktas för samtal.
- Anmälan sker **alltid** till socialtjänsten (Socialtjänstlagen 14 kap 1 §) och föräldrarna informeras.

Åtgärder vid misstanke om försäljning och förvaring av alkohol och droger i skolan

- Vid misstanke om att elev förvarar alkohol/droger i skåp: skåpet är skolans egendom som lånas ut till förvaring av läromedel och ytterkläder. Om skolan behöver öppna ett skåp för misstanke om droger ska om möjligt eleven och föräldrarna närvara när skåpet öppnas.
- Om skåpet innehåller alkohol/droger gör rektor en anmälan enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen och kontakter polis för att säkra bevis.

Bilaga 1.

Tips och råd/Tecken och symptom

Det kan vara svårt att upptäcka att någon har eller håller på att utveckla ett missbruk. Signalerna kan blandas ihop med ett helt normalt tonårsbeteende.

Ofta anstränger sig den som missbrukar för att dölja sitt missbruk. Det är därför viktigt att se en personlighetsförändring i sin helhet. Signaler på missbruk kan vara sämre prestation i skolan, skolk, nytt umgänge och intressen, förändrad dygnsrytm, nedstämdhet och kraftiga humörsvängningar.

Ett annat tecken är större behov av pengar, aggressivitet, mindre aptit eller ett stort sömnbehov. Även rökning är förknippat med en ökad risk att missbruka andra droger.

Abstinenssymtom hos de som missbrukar cannabis kan vara följande:

- Irritabilitet
- Koncentrationssvårigheter
- Sömnsvårigheter
- Mardrömmar
- Överklighetskänsla
- Ängest
- Depression

Andreas Lindfors, polis, beskriver symtom på cannabissmissbruk så här:

1. Röda ögon; mer åt rosahållet än rött.
2. Långsamt och släpande tal.
3. Slappt kroppsspråk.
4. Allmänt ointresserade och svårigheter att fokusera.
5. Glömskhet
6. Cannabis utsöndrar en tydlig doft som sätter sig på rökaren.
7. Personen blir paranoid och missförstår allting.
8. Sist men inte minst; Lita på er magkänsla. Om ni känner att något inte stämmer så gör det troligtvis inte det.

Källa: www.drogupplysningen.se

Om du vill veta mer om specifika preparat hänvisas till www.Can.se

**Stockholms
stad**

PREVENTIONSPROFIL FÖR FÄLTVERKSAMHET

Enhet

Datum

Verksamhet

Stadsdelens ungdomar känner igen oss och vet vilka vi är

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi fokuserar på det positiva, s.k. skyddsfaktorer

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi skapar förtroende genom personligt bemötande av ungdomar

1 2 3 4 5 6

Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi har samsyn kring förhållningssätt gentemot ungdomar

Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi har en gemensam värdegrund som genomsyrar vår verksamhet

Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi har tydliga och för ungdomarna kända regler/förhållningssätt i vårt arbete

Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi arbetar för att få barn/ungdomar att delta i organiserade fritidsverksamheter

Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi uppmuntrar till olika former av fysisk aktivitet

Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi arbetar utifrån ett genusperspektiv

Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi arbetar för att öka delaktigheten bland ungdomar

Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi stöttar ungdomar till utbildning/arbete

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi har arbetssätt med ungdomar som är hyperaktiva och impulsiva

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi har arbetssätt med ungdomar som har svårt att hantera sin ilska

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi arbetar för att motverka tobaksanvändning bland ungdomar

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi stödjer barn/ungdomar att avstå från tobak

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi stödjer barn/ungdomar att avstå från alkohol

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi stödjer barn/ungdomar att avstå från narkotika

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi stödjer barn/ungdomar att avstå från sniffning

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi stödjer barn/ungdomar att avstå från dopingpreparat

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi stödjer barn/ungdomar att avstå från brottslig handling

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi arbetar med att öka den sociala kompetensen bland ungdomar som har svårt att få kamrater

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi arbetar med att öka den sociala kontrollen i området

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Riskbeteenden

Vi fångar upp och hjälper barn/ungdomar med utanförskap in i sociala aktiviteter

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi upptäcker och agerar om barn/ungdomar använder tobak

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi upptäcker och agerar om barn/ungdomar använder alkohol

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi upptäcker och agerar om barn/ungdomar använder narkotika

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi upptäcker och agerar om barn/ungdomar sniffar

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi upptäcker och agerar om barn/ungdomar använder dopingpreparat

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi upptäcker och agerar om barn/ungdomar begår brott

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi upptäcker och agerar om barn/ungdomar har psykiska ohälsa

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Vi bryter upp destruktiva gruppbildningar bland barn/ungdomar

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt

Ej relevant för
verksamheten ☐

Särskilt utsatta barn

Vi upptäcker och stödjer ungdomar i familjer med problematisk alkoholkonsumtion och/eller narkotikamissbruk

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi upptäcker och stödjer ungdomar i familjer med psykisk ohälsa

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi upptäcker och stödjer ungdomar i familjer med allvarliga konflikter

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi upptäcker och stödjer ungdomar i våldsutsatta familjer

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi samarbetar med föräldrar som har hyperaktiva och impulsiva barn

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Familj

Vi informerar föräldrar om konsekvenserna vid ungas tobaksbruk

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi informerar föräldrar om konsekvenserna vid ungas alkoholdrickande

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt ☐ Ej relevant för verksamheten ☐

Vi informerar föräldrar om konsekvenserna vid ungas narkotikabruk

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt ☐ Ej relevant för verksamheten ☐

Vi informerar föräldrar om konsekvenserna vid ungas sniffning

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt ☐ Ej relevant för verksamheten ☐

Vi informerar föräldrar om konsekvenserna vid ungas bruk av dopingpreparat

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt ☐ Ej relevant för verksamheten ☐

Vi stödjer föräldrar att verka för att deras barn inte använder tobak

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt ☐ Ej relevant för verksamheten ☐

Vi stödjer föräldrar att verka för att deras barn inte dricker alkohol

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt ☐ Ej relevant för verksamheten ☐

Vi påverkar äldre syskon att inte langa till underåriga

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt ☐ Ej relevant för verksamheten ☐

Vi påverkar föräldrar att begränsa tillgängligheten till alkohol i hemmet

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt ☐ Ej relevant för verksamheten ☐

Vi ger föräldrar möjlighet till möten och dialog med andra ungdomars föräldrar

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi tänker på att göra våra möten tillgängliga för ensamstående föräldrar

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi arbetar för att det ska finnas vuxna ute i ungdomars miljöer på helgkvällar och nätter

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Samverkan

Vi skapar ett förtroendefullt samarbete med socialtjänst

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi skapar ett förtroendefullt samarbete med skola

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi skapar ett förtroendefullt samarbete med polis

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi skapar ett förtroendefullt samarbete med fritidsverksamheter

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för ☐

verksamheten

Vi skapar ett förtroendefullt samarbete med föräldrar

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi skapar ett förtroendefullt samarbete med föreningar/organisationer

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Vi hänvisar till andra hjälpinsatser

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Jag upplever att vi som jobbar med barn och ungdomar i stadsdelen har ett gemensamt förhållningssätt avseende tobak

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Jag upplever att vi som jobbar med barn och ungdomar i stadsdelen har ett gemensamt förhållningssätt avseende alkohol

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Jag upplever att vi som jobbar med barn och ungdomar i stadsdelen har ett gemensamt förhållningssätt avseende narkotika

Instämmer inte alls 1 2 3 4 5 6 Instämmer helt Ej relevant för verksamheten ☐

Jag upplever att vi som jobbar med barn och ungdomar i stadsdelen har ett gemensamt förhållningssätt avseende brottsliga handlingar

1 2 3 4 5 6

Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Jag har ett förtroendefullt samarbete med socialtjänsten

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi konsulterar socialtjänsten vid oro för ungdomar

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi har rutiner på tillvägagångssätt vid oro för ungdomar

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Jag anmäler till socialtjänsten vid oro för ungdomar

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Övrigt

Inom arbetsgruppen utvecklar vi vår kompetens när det gäller risk och skyddsfaktorer

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi har en tydlig policy för tobaksbruk gällande personal

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi har ett bra skydd för stöldbegärliga saker

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi har en tydlig policy för alkoholförtäring i våra lokaler

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi har en tydlig policy för alkoholförtäring på personalfester

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Vi har en tydlig policy för alkoholförtäring på resor

1 2 3 4 5 6
Instämmer inte alls ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Instämmer helt

Ej relevant för verksamheten ☐

Egna synpunkter

Dag:1 RAPPORT:2015-07-24

Den första nattvandringen för Somaliska Föräldrar Forum Skärholmen gick till väldigt lugnt och tryggt.

Vi inledde dagen med en snabb träff i Andra Hemmet i Skärholmen runt 16:30.

Efter en snabb genomgång och utbyte av kontakt information, så påminde vi oss själva om syftet med vandringen -- att skapa en trygg miljö i Skärholmens trakten.

Sen tog vi på oss jackorna och delade upp oss i två grupper som skulle vandra åtskilda tider. Den första gruppen gick ut mellan 17:00-20:00; den andra gruppen 20:30-00:00

Trötta med nöjda summerar vi det som vi upplevde under vår vandring:

Den här gången fick vi inte se någon fylla, bråk eller liknande. Det var en mycket lugnare stämning än vi hade väntat oss och vi upplevde inga bekymmer under vandringen. Vid flera tillfällen kände vi oss uppskattade och vi fick höra många glada tillrop från ungdomarna och äldre som vi hade mött. En annan kväll kanske ser annorlunda ut.

Vi som vandrade kände att vi hade trevligt tillsammans, skapade trygghet på våra gator(Skärholmens SDF) och gjorde en meningsfull insats. Vi ser fram emot att få fortsätta vårt projekt.

DAG:2

Rapport 2015-07-25

Trots uselt väder och trötthet från förra kvällens vandring så fortsatte nattvandringen som vanligt idag. Vi träffades först i Andra Hemmet i Skärholmen och efter en snabb planering inför kvällen och småprat så delades vi upp i två grupper. Den första gruppen fick gå ut kl. 17:00 – 20:00, och den andra gick ut 20:30-21:30. Tyvärr så blev den andra gruppen hindrad av det dåliga vädret och deras vandring höll på endast i en timme.

Grupp ett började med att först promenera till Vårberg centrum, där de fick träffa glada ungdomar. De tittade till lite runt Vårbergskolan innan de fortsatte vidare till Lilholmskolan, för att kontrollera läget runt höjdens förskola. Sedan vandrade de vidare till Skärholmens centrum, varifrån de tog bussen mot Sättra.

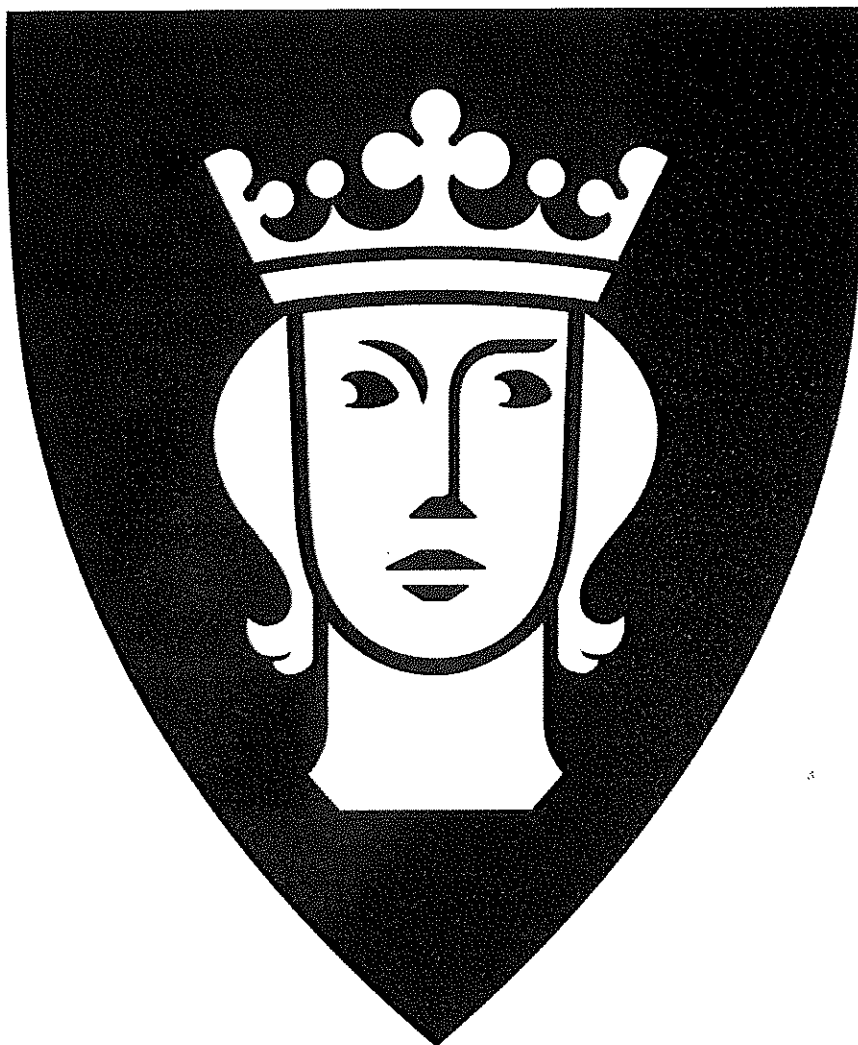
I Sättra mötte de ett par ungdomar som undrade vilka SFFS var och grupplederen fick berätta lite om organisationen och syftet bakom vandringen. Kvällen förblev lugn och lärorik och allt gick till väldigt väl. Gruppen fick trotsa kyla och regn med mod och vilja och de tog sig igenom vandringen väldigt fint.

Planen nu är att fortsätta med vandringen även nästa vecka, och veckorna som följer det, och att göra allt i vårt makt för att göra Skärholmen Kommun lite tryggare.

Hälsningar

Faisa Abdillahi

SOMALISKA FÖRÄLDRAR FORUM I SKÄRHOLMEN

Diplom Nattvandring

Tilldelas
Nimo Mohamed Arab

Motivering

Nimo har under juni till september 2015 genomgått utbildningar med polisen och fältassistenter i förhållningssätt och bemötande samt information kring droger, tecken och symptom.

Nimo har även deltagit i utbildningar kring: hjärt-och lungräddning, krishantering, hot och våld.

Utifrån dessa grundkunskaper är Nimo nu väl kvalificerad för att nattvandra

Anette Petersson, Preventionssamordnare

Stockholm den 22 september 2015

Skärholmens stadsdelsförvaltning vill bidra till att Skärholmens område är bra för föreningar att verka i. Skärholmens stadsdelsförvaltning strävar efter att ge information så att föreningar kan öka sina möjligheter. Skärholmens stadsdelsförvaltning ser att invånarnas engagemang och ansvarstagande i föreningslivet har stor betydelse för gemenskap, trygghet och för områdets utveckling. Samarbetet mellan Skärholmens stadsdelsförvaltning och Skärholmens föreningar är gott och bidrar till stolthet. Den här överenskommelsen är sådant exempel.

**Överenskommelse mellan Skärholmens
stadsdelsförvaltning och Somaliska föräldraforum SFFS
gällande föräldravandring
Under perioden 2015 06 10 – 2016 06 30**

Stadsdelsförvaltningen åtar sig

- Att ge föreningen adekvat utbildning i form av hjärt- och lungräddning (HLR), krishantering/ hot och våld, kunskap om droger, utbildning av polis samt fältassistenter. Föreningen kommer även fortlöpande erbjudas utbildningar eller kompetenshöjning i relevanta frågor från stadsdelsförvaltningens sida.
- Att utrusta föreningen med 10 jackor och västar med tryck
- Att ge föreningen möjlighet att använda Andra hemmets lokal när de börjar och avslutar sin vandring
- Att bli inbjuden på "utsättning" tillsammans med fältassistenter om de arbetar samma kväll
- Att fyra gånger/ år få hjälp att trycka upp mindre upplagor av informationsmaterial. Materialet ska vara tryckfärdigt och endast format A3, A4 och A5 är möjliga. Tryck diskuteras och godkänns av kontaktpersonen på stadsdelsförvaltningen.

- I den mån stadsdelsförvaltningen förmår kommer föreningens satsning att lyftas i olika kommunikationskanaler.

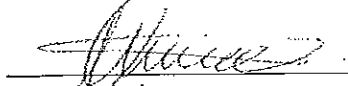
Somaliska föräldraforum åtar sig

- Att föreningen ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer. I stadgarna ska det framgå att alla som instämmer i föreningens målsättningar äger rätt till medlemskap. Ingen diskriminering på grund av kön, religiösa, politiska, etniska eller sexuella skäl får förekomma i föreningens verksamhet. Ingen får nekas inträde i föreningen på grund av ovanstående skäl.
- Att föräldravandra i stadsdelsnämndsområdet (Bredäng-Vårberg) 20 gånger under perioden samt skriva rapport från kvällen som skickas till anette.petersson@stockholm.se
- Att i mån av tid och resurser vara ute på gator och torg vid extraordinära händelser i stadsdelen
- att som representant från sin förening bidra med sin kompetens och erfarenhet för utveckling av Skärholmen
- att bidra till tillgänglighet genom att ge föreningens kontaktuppgifter till stadsdelsförvaltningens föreningssamordnare per epost: anette.manoti@stockholm.se
- att vidarebefordra olika information från stadsdelsförvaltningen till sina medlemmar och relevanta nätverk

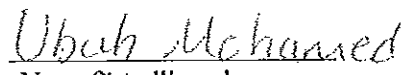
Båda parterna ansvarar för att uppföljning sker vid minst ett tillfälle.

2015-09-21

Datum

Namnteckning

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Hej Anette!

Här nedan är reglarna som vi kommer att följa. Era åsikter är guldvärd.

Vi är vuxna som vill bidra till en tryggare tillvaro för barn och ungdomar i Skärholmen området. Att nattvandera är att bry sig.

Som nattvandrare så är vi medvetna om att man har inga befogenheter utöver det som i lag finns angivet när det gäller "envarsingripande" och "nödvarnsrätt" – Vi vet att nattvandring handlar om sunt förnuft.

- *Vi kommer att Nattvandera i grupper, minst 3 personer.*
- *Vi kommer att vara synlig, observera och hjälpa. Tillkalla hjälp om nödvändigt*
- *Lyssna på och prata med ungdomarna. Agera rådgivande inom ramen för "sunt förnuft"*
- *Hjälpa till med första förband, ett telefonsamtal eller kanske hjälpa hem*
- *Verka för samverkan med polisen och Fältassistenter.*

Vi är medvetna om att som nattvandrare får man ALDRIG beslagta alkohol från någon, oavsett om det är barn, ungdomar eller vuxna. Det är endast polis som får göra detta!.

Med vänlig hälsning

Faaisa Abdilahi

Somaliska föräldrar Forum I Skärholmen

Slutrapport Vårberg

Under dessa sex veckor har vi totalt arbetat 120 timmar, placerade i Vårberg, med fokus på centrum. Under den här tiden har vi sett en blandad publik i där de flesta i våra ögon skött sig.

Centrumbesökarna består av vår målgrupp dvs 12-18 åringar som endast passerar centrum då de är på väg någon annanstans, unga vuxna (vid ett fåtal tillfällen), barnfamiljer som handlar i butikerna samt EU-migranter. Inga incidenter har ägt rum bortsett från ett tillfälle då vi såg en misstänkt narkotikalangning. Vi kan dra den slutsatsen att Vårberg blivit lugnt jämfört med för ca 2 år sedan, detta bortsett från EU-migranterna som är de som syns och hörs mest. Vi fick under vårt sista arbetspass en djupare kontakt med vaktarna som berättade att de ersätts av ordningsvakter som har mer befogenheter än dem, något som vi tror kan spela stor roll för boenden samt butiksägarna. Detta då vi sett och hört att det finns en frustration kring att inget görs åt folk i centrum som är berusade, röker samt stör allmänheten på andra liknande sätt.

Vi har den uppfattningen att det som har försiggått i Vårberg tidigare vad gäller narkotika - langning och brukning fortfarande sker, dock på andra ställen än i centrum. Vi tror inte att det sker lika öppet längre.

Vad gäller vår målgrupp får vi den uppfattningen att de fortfarande omedvetet eller medvetet lever kvar i att Vårberg är en problematisk förort. Detta gäller även butiksägarna och boenden i området. Anledningen till detta är att det under en längre tid varit mycket kriminalitet som pågått och folk har blivit så påverkade att de fortfarande känner en frustration. Ungdomarnas yttranden kring Vårberg och att det fortfarande är "knas" tror vi dels beror på att vissa känner sig svikna av de vuxna som "agerade för sent", men även för att vissa känner att det är coolt att bo i en händelserik förort.

Det vi tror skulle kunna få folk att gå vidare och få hopp om Vårberg är en storsatsning för att få en sammanhållning bland boenden. Man kan flera gånger per år använda centrum till att ha "jippon" så som Vårbergsdagen nu i april. Man kan försöka skapa arenor och mötesplatser där olika målgrupper kan träffas och utöva sina intressen eller hobbys. Exempel på detta är att erbjuda en idrottshall där ungdomar kan utföra olika sporter hos idrottsföreningar (låta IFK Stockholm växa som JKS i Bredäng), ett bibliotek där bla läxhjälp erbjuds, ett kafé som lockar till socialt umgänge för framförallt äldre, engagera föräldrar/unga vuxna/ungdomar till att natt/kvälls/helgvandra, bygga ett utegym utanför Vårgården, hårdatsa på de ordningsvakter som har befogenhet att avvisa obehöriga från centrum - för att skapa trygghet.

Vi hoppas att våra rapporter kommer till användning för att förbättra och utveckla Vårberg.

REDOVISNING AV ANDT MEDEL

Projektets namn med socialförvaltningens dnr i beslutet om medel

Skärholmen arbetar förebyggande

Beviljat belopp

180000kr fördelat på fyra delprojekt

1. Gemensam drogpolicy för grundskolorna i Skärholmen 20.000 kr

2. Preventionsprofilen för fältassistenter i Skärholmen 20.000 kr

3 Samarbete med somaliska föräldraforum runt att bygga upp
nattvandring/föräldravandring 60.000 kr

4. Fortsätta utveckla arbetssätt och metoder i det trygghetsskapande arbetet i Vårberg,
kartlägga och utforma aktiviteter både enskilda och gemensamma tex grannsamverkan,
bättre skalskydd, mer uppsökande verksamhet 75.000 kr

Projektår
2015

Stadsdelsförvaltningens namn, avdelning och enhet

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Medborgarservice

Postadress (gata/box, postnummer)

Box 503
127 26 Skärholmen

Projektledare, kontaktperson för projektet, namn, e-post, tfn

Anette Petersson
anette.petersson@stockholm.se
08-508 24 420

Ansvarig avdelnings-/enhetschef, namn, befattning och underskrift

Annelie Hilmersson, avdelningschef Medborgarservice

Intygar att projektet har genomförts enligt beslutet om projektplan och budget.

I Stockholm den 2015

Namnförtydligande:

Ekonomisk redovisning

Rapporten ska avse upplupna och beräknade intäkter och kostnader för projektperioden. Om projektet beviljats medel under flera år ska den sista redovisningen omfatta hela projektperioden.

INTÄKTER

Beviljat belopp från socialförvaltningen	180.000 kr
Egen insats	150.000 kr
Övriga intäkter	kr
Summa	330.000 kr

KOSTNADER

Personalkostnader inkl. sociala avgifter	kr
Aktiviteter	
Planeringsdag fält	12.200 kr
Fika drogpolicy	800kr
Fika nattvandring	900 kr
Utbildningsdag om somalier	4600 kr
Utbildning säker stad	3600 kr
Övriga kostnader	
Kläder nattvandrare	9100 kr
Utbildning HLR och krisbearbetning	21600 kr
Karta	6500 kr
OH kostnader	10000 kr
Summa	69300 kr
Övrigt / kvarvarande beviljade medel	110700 kr
Kvar att disponera av beviljade medel är 110700 kr. Vid samtal med Christina Grönberg är det OK att dessa pengar förs över till 2016 för uppföljning av delprojekt 1,2 och 3 samt vidareutveckling av trygghetsarbetet som försenats pga polisens omorganisation.	

Skicka ett undertecknat exemplar av redovisningen till:

Socialförvaltningen i Stockholms stad

Utvecklingsenheten

Laila Väisänen

106 64 Stockholm (internpost går också bra)

samt e-posta ett exemplar av blanketten till: laila.vaisanen@stockholm.se

Frågor om ekonomin? Utvecklingsenhetens kontaktperson:

Laila Väisänen, tfn: 08-508 25 444